

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Martin Ullmann
Téma:	Porušování a ochrana výsad a imunit diplomatických misí a konzulárních úřadů
Rozsah práce:	125 469 z znaků¹
Datum odevzdání:	8. 3. 2022

Diplomová práce je věnovaná praktickému rozboru případů porušování práv státních úředníků, vyplývajících především z Vídeňské úmluvy o diplomatických stycích (VÚDS) a Vídeňské úmluvy o konzulárních stycích (VÚKS). Autor rozebírá zejména dva případy útoku: první – ze strany USA na úřad Íránské islámské republiky v Iráku, a druhý útok – na misi USA ze strany Libye. S ohledem na současnou situaci, kdy například dne 1. března 2022 byl při raketovém ostřelování Charkova ruskými vojsky poškozen Honorární konzulát ČR v Charkově,² téma práce nabývá na aktuálnosti.

Cíl diplomové práce uvedený na straně 8: „... *analyzovat konkrétní případy porušování diplomatických a zvláště pak konzulárních práv, výsad a imunit z nedávné minulosti a navrhnout možná řešení pro zvýšení efektivity při ochraně a vymáhání těchto práv, výsad a imunit*“ se mi zdá být poměrně vágní. Podle něj autor nemá v úmyslu dosáhnout nějakého výsledku, ale jde mu pouze o proces analyzování. Není také zřejmé, o jaké konkrétně případy se jedná a co je ta „nedávná minulost“. Bylo by vhodné vymezit téma práce s ohledem na přesný časový úsek a například geografickou oblast nebo i konkrétní případy. S ohledem na vágní cíl diplomové práce se zdá, že i závěry práce nemají pevně vymezené hranice. Diplomant zejména píše: „*Porušování výsad a imunit diplomatických misí a konzulárních úřadů je stále častějším jevem. Toto porušování se ovšem ve většině případů neděje přímo ze strany subjektů mezinárodního práva, ale převážně ze strany non-subjektů (z pohledu mezinárodního práva)*“ (s. 58) nebo „*Budoucnost ochrany diplomatických a*

¹ V souladu s článkem 43 Pravidel pro organizaci studia na PF UK rozsah vlastního textu diplomové práce včetně poznámek pod čarou je nejméně 108 000 znaků včetně mezer vlastního textu.

² Viz prohlášení MZV k zasažení Honorárního konzulátu ČR v Charkově ze dne 04.03.2022. URL:

https://www.mzv.cz/jnp/cz/udalosti_a_media/tiskove_zpravy/prohlaseni_mzv_k_zasazeni_honorarniho.html

konzulárních výsad a imunit tak bohužel vidím, převážně v ochraně faktické, nikoliv právní. Ze zahraničních misí států se tak stále více budou stávat neprodyšné pevnosti, jejichž zaměstnanci mají velmi omezený kontakt s venkovním světem“ (s.60) Nevyčetla jsem z diplomové práce právní řešení zabránění porušení VÚKS a VÚDS. Není také zřejmé, jaké přesně právní výzkumné otázky se autor pokouší řešit v této diplomové práci. Vedle přesnějšího definování cíle diplomové práce bych velmi uvítala vymezení přesného okruhu výzkumných otázek. Velmi pozitivně hodnotím popis metodologie diplomové práce (s. 9) a rozbor literatury k tématu.

Diplomová práce se člení na úvod, čtyři kapitoly a závěr. Členění kapitol by mělo odpovídat názvu práce a jejímu hlavnímu cíli. S ohledem na neurčitý cíl diplomové je obtížné posuzovat strukturu diplomové práce. Nicméně, pokud by hlavním cílem práce bylo prozkoumat útok ze strany USA na úřad Íránské islámské republiky v Iráku a útok na misi USA ze strany Libye, dalo by se tuto strukturu práce považovat za logickou. V první kapitole diplomant definuje prameny a pojmy důležité pro diplomovou práci, což je velmi dobrý začátek práce. Druhá a třetí kapitola jsou věnované rozboru dvou výše zmíněných útoků. Poslední čtvrtá kapitola má název Závěry plynoucí z porušování výsad a imunit zahraničních misí ve 21. století a možnosti reakce na tato porušování. S ohledem na obsah práce, zdá se mi být tento název poměrně ambiciózní. I když kapitoly na sebe logicky navazují, myšlenkové propojení jednotlivých podkapitol a návaznost na následující části diplomové práce by mohly být lépe formulované. Koheze a koherence jednotlivých kapitol práce by mohla nápomoci snadnému pochopení myšlenkového pochodu autora a přesvědčení čtenáře. Diplomová práce je jinak napsána hezkým jazykem a je velmi dobře čitelná. Přes zmíněné nedostatky v propojení jednotlivých podkapitol se s ohledem na čtivý jazyk a krátký rozsah jednotlivých částí dá v práci snadno zorientovat.

Práce obsahuje rozsáhlý seznam literatury a zdrojů, které nalézáme také v poznámkách pod čarou. Není však úplně zřejmé, kde se jedná o názory autorů citovaných zdrojů a kde jde o myšlenky autora diplomové práce. Za největší nedostatek práce považuji špatnou práci s poznámkovým aparátem, kde autor neuvádí přesné číslo stránky zdroje, který cituje nebo uvádí velmi rozsáhlý úsek stránek (viz např. poznámku pod čarou č. 58). Poznámky pod čarou č. 66 a 67 v práci úplně absentují. Chybí také tečky na konci poznámek pod čarou. Neúplně zdařilé je i formátování některých částí práce (viz např. str. 28). Celkově je práce napsaná odborným právnickým jazykem i když na některých místech nalezneme drobné překlepy („Kurdské bezpečnostní služby“ (s. 32). Doporučila bych také doplnit seznam použitých zkratk na začátku diplomové práce. Přes veškeré zmíněné technické nedostatky, jedná se o velmi kvalitní práci.

Pozitivně hodnotím pokus diplomanta o rozhovor se zástupci Ministerstva zahraničí Íránské islámské republiky a Irácké republiky. Chtěla bych se také zeptat na jazykové znalosti diplomanta, zda opravdu má dostatečné dovednosti pro zpracování informace z tohoto zdroje: „د عراق جعلی ویزای [مراقب] online]. Teheran: Visa724.com, 2000 [cit. 2022-02-21]“. Obecně se jedná o nadprůměrnou diplomovou práci, jen bohužel diplomant trochu podcenil práci s literaturou a vymezení cíle práce.

Nehledě na výše zmíněné nedostatky diplomové práce, jedná se o velmi dobře zpracovaný výzkum. Na ústní obhajobě diplomové práce se navrhuji zabývat následujícími oblastmi:

1. Jaké postavení dle VÚKS mají honorární konzuláty?
2. Zda v případě poškození Honorárního konzulátu ČR v Charkově můžeme hovořit o porušení norem mezinárodního práva? Pokud ano, jakých konkrétně?
3. Proč v případě útoku na styčný úřad v Irbílu autor operuje s pojmem „razie“ a v případě útoku na misí UAS v Benghází operuje slovem „útok“?

Závěrem doporučuji tuto diplomovou práci k obhajobě. I přes vytčené nedostatky se podle mého názoru jedná o kvalitní práci, která odůvodňuje hodnocení klasifikačním stupněm **velmi dobře až výborně** v závislosti na výsledku obhajoby.

V Praze dne 18. 4. 2022

JUDr. Mgr. Alla Tymofeyeva, Ph.D.

oponent diplomové práce